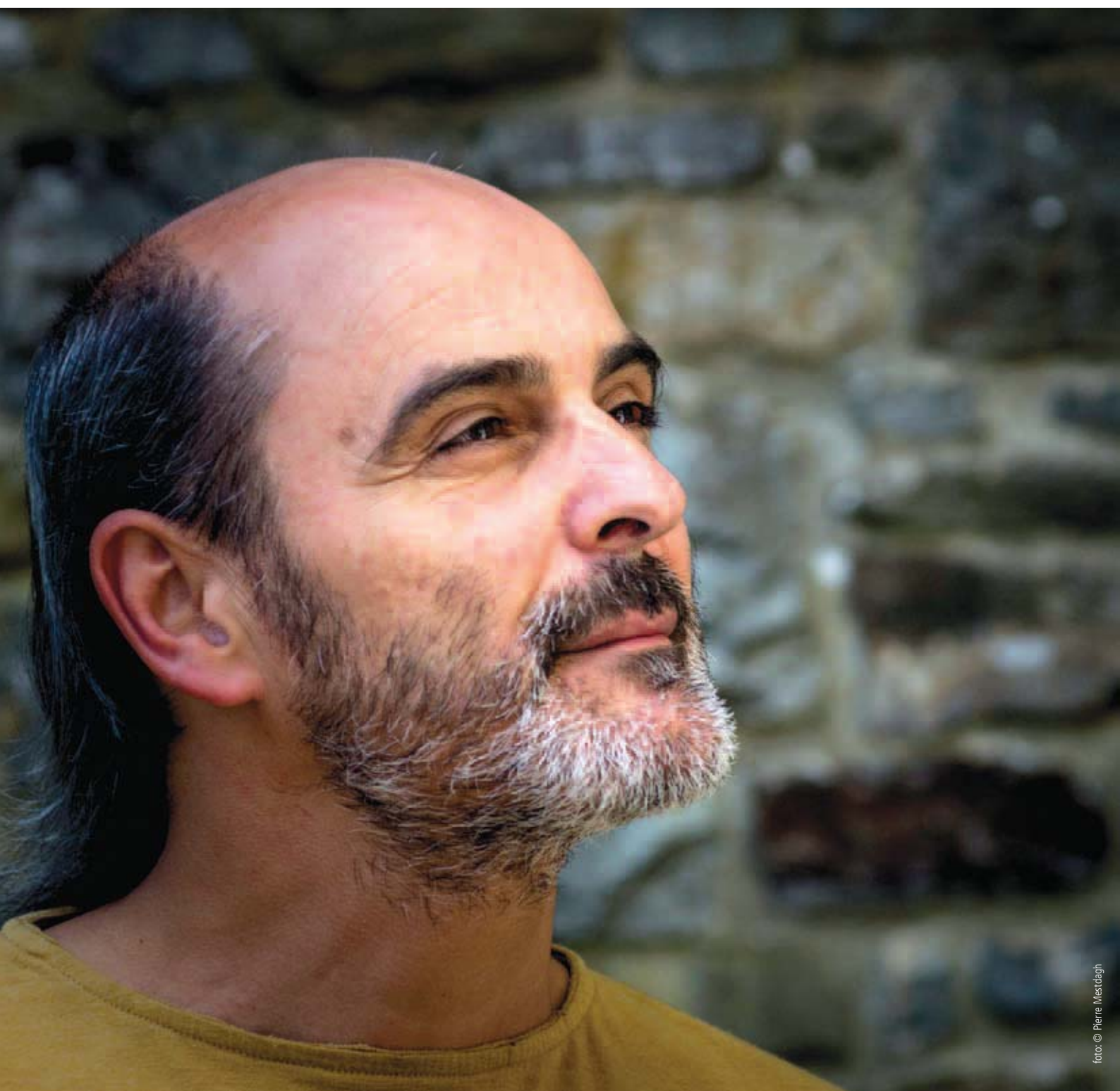

Interview

Jowan Merckx

**“Na de stem, is de blokfuit
het eerlijkste instrument”**

In een ander artikel in dit nummer lees je meer over de nieuwe cd die AmorrromA uitbracht begin dit jaar. Naar aanleiding hiervan hadden we een gesprek met de oprichter en leider van AmorrromA, Jowan Merckx. Over zijn muzikaal parcours, over zijn grote liefde voor de blokfluit, over zijn visie op muziek en op het leven. Het werd een hele lange babbel, gespreid over twee namiddagen, met daartussenin een nacht van verder nadenken.

Jowan, we kennen je als begaafd muzikant op verschillende instrumenten. Met welk instrument kunnen we je best omschrijven?

Ik voel me in de eerste plaats (blok-)fluitist, meer nog dan doedelzakspeler. Bij fluiten ben je, zoals een zanger, met je eigen adem bezig. Ik hou van doedelzak, maar ik speel het hoe langer hoe minder. Ik heb last van een tinitus, en hoe meer ik doedelzak speel, hoe meer ik het voel. Daarom noem ik me ook geen doedelzakspeler, omdat dit impliceert dat ik elke dag zou moeten spelen, en dat doe ik niet, om mijn oren te sparen.

Je kan bijna zeggen dat ik fluit speel van voor ik muziek leerde kennen. Het klinkt heel raar, maar ik herinner mij een droom van toen ik een jaar of 5 was. Ik had nog geen fluit in handen gehad, maar ik kon in mijn dromen echt fluitspelen, ik voelde zelfs de vingerzetting. Heel eigenaardig, vooral omdat er bij ons in de familie niemand was die muziek speelde. Het is niet dat ik toen al met de idee speelde om muzikant te worden. Dat is pas later gekomen, toen ik een jaar of acht was. Toen kwam mijn vader thuis met de melding dat men in het dorp jonge mannekes zocht om mee te spelen in de fanfare. Er was versterking voor bugel nodig, dus ik had geen keuze. Ook al is het niet evident op die leeftijd dat instrument te spelen, een beetje later was ik er al erg mee in m'n nopjes. We kregen toen ook les notenleer van de chef van de fanfare, **Gust Gooris**. Hij was zelf muzikant geweest bij de kapel, en deed niets anders dan fanfares dirigeren en muziekles geven aan de jonge muzikanten. Hij was een heel aardige man, heel erg gedreven ook. Hij kon soms verschrikkelijk uitvliegen, maar had daar achteraf ook spijt van. Hij had een geweldige passie voor muziek, en heeft die ook overgebracht op mij. Het is voor een deel dankzij hem dat ik muzikant ben geworden. Ik had ook het geluk om in de fanfare naast **Maurice Wouters** te zitten, de zoon van **Jules**, die een van de belangrijkste bronnen van **Hubert Boone** was. Toen we in de cafés speelden, speelde Maurice al die walsen en schottischen die hij van zijn vader geleerd had, en zo zitten die ook in mijn systeem.

Datzelfde jaar vond ik ook een blokfluit bij ons op zolder, en dat was het dan, dat was het instrument dat ik in mijn dromen ook

bespeelde. In de fanfare ben ik blijven bugel spelen, 14 jaar lang. Ik heb mezelf leren blokfluit spelen, een klein beetje met de hulp van een vriendin van mijn oudere zus, die op school had leren blokfluit spelen. Mijn eerste echte les blokfluit heb ik pas 20 jaar later gekregen, toen ik al optrad. Ik had een vriend in het dorp, **Bert Gooris**, geen familie van de dirigent. Hij was de zoon van de koster en speelde orgel. Hij had de sleutel van de kerk, en we zaten daar hele dagen samen te spelen. Daar is toen ook een gitarist bij gekomen, en we hebben gespeeld in het voorprogramma van **Kris De Bruyne, De Snaar** en al die mannen.

Fluit spelen heeft mijn hele leven gedomineerd en gekleurd. Daarvoor leefde ik. Als ik van school kwam, was het altijd miserie thuis. Ik wilde liever op mijn instrument spelen dan mijn huiswerk maken. Ik had altijd mijn blokfluit bij en speelde overal. Op school, over de middag in een leeg lokaal, in het bos, in de kerk, gewoon overal. Ik ging ook niet op reis met de mutualiteiten zoals veel van mijn leeftijdsgenoten. In plaats daarvan spaarde ik dat geld om een nieuw instrument te kunnen kopen. Ik was zo gebeten door muziek, dat ik daarvoor misschien eenzaam geworden ben. Het kan natuurlijk ook andersom zijn, dat ik altijd al een eenzaam geweest ben, en daardoor juist zoveel met muziek bezig ben. Let op, voor mij heeft dat eenzaam zijn een positieve betekenis. Ik ben eigenlijk heel tevreden met mijn leven alleen. Ik kook graag voor mezelf, ik schrijf, lees, wandel, fiets, speel muziek. Dat is het leven zoals ik het graag heb. Maar ik heb ook heel veel deugd aan samen met anderen muziek maken, met mensen praten, zij het toch vooral rustig en in klein gezelschap. Op het podium zitten en samen met anderen spelen is gewoon feest voor mij. Dan vier je waar je zo aan gewerkt hebt.

Hoe is de doedelzak er dan bijgekomen? Eigenlijk is dat gekomen door Hubert Boone. De eerste keer dat ik doedelzak hoorde was

toen ik een jaar of tien was, in de generiek van **Fabian van Fallada**. Pas later kwam ik te weten dat dit door **Wannes Van de Velde** werd gespeeld. Ik vond die muziek prachtig. Kort daarna hoorde ik **De Vlier** op een hoevefeest bij ons op het dorp. Hubert en zijn broer **Gaby** speelden toen beiden doedelzak. Dat was voor mij de eerste keer dat ik live een doedelzak hoorde. Die klank heeft me toen volledig overrompeld. Toen ik een jaar of 13 was, ben ik met mijn vader van bij ons thuis in Boortmeerbeek naar Hubert in Nederokkerzeel gefietst, en hem gevraagd om voor mij een instrument te maken. Toen ik 14 was, had ik mijn eigen doedelzak en kon ik beginnen spelen. Ik heb toen fysiek afgezien, want dat was een instrument dat heel zwaar speelde, en het was ook erg groot. Ik heb daar hoofdpijn van gehad, maar tegelijk ook heel veel deugd.

Maar toch is fluit altijd mijn instrument gebleven. Rechtstreeks met je adem spelen, altijd je instrument in je achterzak bij kunnen hebben, en de eenvoud van het concept, maken dat gewoon magisch voor mij. Het is ongelooflijk wat je uit zo'n instrument met slechts 10 gaatjes kunt halen. Het is ook een heel eerlijk instrument.

Na de stem is dit het meest eerlijke wat je kan hebben. Alles is bloot. Heb je een gaatje maar half dicht, dan klinkt het kattenvals. Als je zenuwachtig bent, hoor je het in je adem, en dus ook in je klank. Blaas je te hard, dan is het te hoog, blaas je te zacht, dan is het te laag. Het is wat het is, heel eerlijk, zonder omwegen. Het is niet

toevallig dat ik dit speel. Tussen mijn 12 en mijn 18 heb ik zeker een dozijn verschillende instrumenten gespeeld, maar telkens greep ik terug naar die blokfluit.

Ben je dan snel overgegaan naar ook alt-tenorblokfluiten?

Eerder naar soprano. Dat was nog kleiner, en nog handiger om overal mee te nemen. Ik vind ook die klank zo mooi, als een vogeltje dat fluit. In het Spaans noemt men de blokfluit *flauta dulce*, zachte fluit (*flauto dolce* in Italië). Het is ook een zacht instrument, bijna melancholisch. Bach gebruikte het instrument meermaals als symbool voor de dood. Het heeft dus een beetje alles in zich, het schriele van de dood, het opgewekte van een vogeltje, het zachte melancholieke... Ik voel het er allemaal in. Ik vind het een compleet instrument. Jammer genoeg heeft het voor veel mensen een negatieve bijklank, deels doordat het vaak verplicht wordt aangeleerd op school. Velen zien het ook als een minderwaardig instrument, dat alleen dient als opstapje naar een ander. Hierdoor wordt dit juweel toch onrecht aangedaan.

"Het proces van muziek creëren zie ik als een zegen"

Jowan Merckx

► **Na 20 jaar zelfstudie begon je opeens met lessen. Een plotse ingeving?**

Ik voelde dat ik aan een plafond zat. Ik kon mezelf niets meer leren, maar er was nog zoveel te ontdekken. Ik had ook altijd veel geleerd door te luisteren naar muzikanten, maar ook daar had ik een limiet bereikt. Via omwegen hoorde ik dat er in Haasrode iemand was, **Mieke Van Weddingen**, die les blokfluit gaf. Ik voelde dat ik nog van alles kon leren, beter leren blazen, een mooiere toon maken, andere muziek leren kennen. Mieke was een heel goede leraar. Jammer genoeg is ze intussen gestorven, na een lange strijd tegen MS. Het was een hele goede fluitiste én een hele goede pedagoge. Na twee jaar bij Mieke was ik zo gebeten van die nieuwe wereld die voor mij open ging met renaissance- en barokmuziek. Ik had dan ook de behoefte om dat verder uit te diepen en ben dan naar het Lemmens gegaan.

Was dat geen grote confrontatie, het Lemmens met zijn vele theorielessen?

Dat was het zeker. Ik heb er geen spijt van, maar ik heb wel afgezien. Ik wist eigenlijk van niets. Ik wist zelfs niet wat een tert was. Op de fanfare had ik wel noten leren lezen, maar dat was het, meer theorie hadden we daar niet gekregen. Ik had zelfs niet leren op de toon zingen, dat was allemaal niet nodig. Ik heb ook geen geweldig muzikaal gehoor. Muzikaal dictee, dat was zwaar afzien voor mij. Ook nu, wanneer ik een melodie hoor, is dat zoeken op mijn instrument totdat ik de melodie beet heb. Eens ik het heb, onthoud ik het wel gemakkelijk, tenminste zodra men me 't begin inluistert.

Hoe componeer je dan?

Op verschillende manieren. Het gebeurt heel vaak dat ik zeg: "nu ga ik eens een stuk componeren". Het overkomt me elke keer. Tijdens het fietsen, begin ik soms plots iets te neuriën, en door wat dingen uit te proberen ontstaat er dan een melodie. Ook kan het zijn dat ik 's morgens opsta, met een melodie klaar in mijn hoofd, vanuit een droom. Dan speel ik die op mijn instrument en schrijf ik het zo uit. Ik kan het niet direct vanuit mijn hoofd op papier zetten. Ik heb daarom ook altijd een fluit bij, ook als ik ga fietsen of wandelen. Om die melodieën uit te zoeken en te proberen. Het kan gebeuren wanneer ik bijvoorbeeld een stuk van Händel aan het oefenen ben. Je speelt dan nooit het volledige stuk in één ruk door, maar je oefent een paar trekjes afzonderlijk in. Dan kan het gebeuren dat ik, terwijl ik zo'n trekjes aan het oefenen ben, begin te fantaseren, en er op die manier een nieuwe melodie ontstaat. Je ziet het, er zit geen lijn in, tenzij dat het altijd spontaan komt. Het proces van muziek creëren zie ik als een zegen. Het heeft te maken met een gevoel van muziek te "plukken", alsof die er al ergens hing en jij gewoon door het jaren werken aan het verwerven en ontwikkelen van tools het medium mag en kan zijn om het te con-

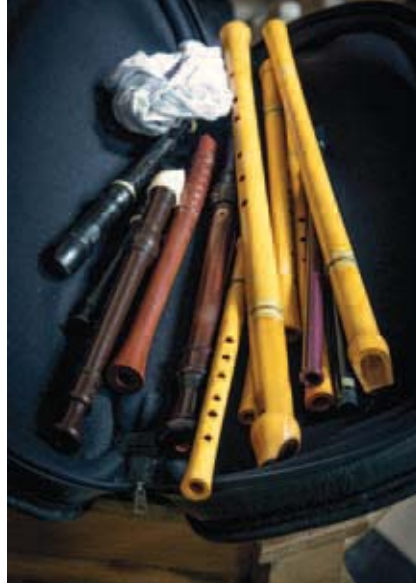

Foto: © Pierre Mestdagh

cretiseren. 't Heeft voor mij toch heel sterk iets van converseren met de natuur en met onze al dan niet anonieme voorvaders en -moeders. Muziek is voor mij ook meer een troost dan een uiting van een gevoel, m.a.w. meer een zalvende compensatie voor dit toch wel harde bestaan op deze aardkloot dan een expressie (... die expressie kruipt er sowieso ongemerkt toch wel in). Mij zal je dan ook niet snel urban music horen maken of beluisteren.

Maar als beroepsmuzikant moet je meer doen dan die gezegende momenten beleven. Je moet je muziek met een groep aan de man kunnen brengen.

Dat is zo, maar dat valt me een pak moeilijker. Ik ben niet direct wat je een diplomaat zou noemen. Ik zeg erg rap en niet omfloerst mijn gedacht. Ik zou moeten leren meer mijn mond houden, of tenminste m'n tong een paar keer om te draaien eer ik spreek, maar zo zit ik niet in mekaar. Ik ben teveel recht voor de raap. En dat botst vaak. Ik heb dus vaak mensen ongewild tegen de schenen gestampt, waaronder ook mensen die een (soms grote) vinger in de pap hebben wat programmering van groepen betreft in verschillende circuits. Ik kan me daar dan wel voor excuseren, maar dikwijls is het kwaad dan al geschied. Mensen die rond de pot draaien, mouwvegen om iets te bereiken, naar de pijpen dansen, het achterste van hun tong niet laten zien, manoeuvreren achter de rug of gewoon te laf zijn om zich uit te drukken, werken me danig op de zenuwen. Diegenen daarentegen die assertief kunnen zijn zonder anderen tegen de haren in te strijken, zonder te kwetsen, hebben mijn grootste respect. Ik heb wat dat betreft mijn temperament niet mee, ... maar 'k leer wel bij, ... beetje bij beetje. Dat maakt het dus niet gemakkelijk om mijn groep te verkopen. Ook al omdat het voor een groot deel over blokfluit gaat bij AmorrómA, wat sowieso al voor velen een drempel vormt. Ik ben een slechte verkoper en geen lobbyist. Na een concert worden er somtijds wel goed wat platen verkocht, dat doet ple-

zier, zo je muziek de wereld te zien ingaan. Maar de groep verkopen, dat is een ander paar mouwen. Dat doe je niet bij een concert, daarvoor moet je de juiste relaties hebben, mensen overtuigen, ... ik denk dan al gauw: als je 't goed vindt boek ons dan. Als je zelf als muzikant bij de groep betrokken bent, nemen organisatoren je ook vaak niet au sérieux. Als de naam van je groep nog niet veel bekendheid heeft, dan kan je 't eigenlijk al schudden. Je moet dus via een agent werken, maar daar speelt hetzelfde probleem: niet bekend is vaak niet interessant, ... of zo 'n agent heeft teveel groepen in z'n portefeuille, en ga zo maar door...

Je hebt met je groep AmorrómA al een aantal cd's uitgebracht. Is er een die je nauwer aan het hart ligt dan de andere?

Zonder twijfel *Les Tisserands*. Qua klankpalet, qua muzikaliteit, qua opzet is dit een juweeltje. Van alle andere platen hou ik ook erg ('t zou spijtig zijn als dat niet zo was), maar deze springt er toch uit. Dat is echt mijn favoriet kind. Het klankpalet dat ik constant in mijn verbeelding hoor, heb ik één keer volledig kunnen uitwerken, en dat is op *Les Tisserands*. Ik ben er dan ook tien jaar aan bezig geweest. De laatste drie jaar ervan was vallen en opstaan, maar ik ben superblij met het resultaat. Het was echt niet evident om dat album te realiseren. Om te beginnen moesten we drie groepen in elkaar schuiven, AmorrómA, Traces en Zefiro Torna. Maar het was fijn om met een aantal warme mensen te kunnen samenwerken, zoals **Els Van Laethem** en **Philippe Laloy**, en om het orgaanisch te kunnen laten groeien zodat het ontsnapte aan het type project van "die en die ingrediënten in een pot, even roeren en klaar". Verder was het een groot cadeau om eindelijk eens met een gedegen management

te kunnen werken in de persoon van **Klaartje Heiremans**.

In het eerste nummer van Folk hebben we aan een aantal mensen gevraagd wat folk/folkmuziek voor hen betekent. Wat is dit voor jou?

Dit is voor mij meer dan gewoon eenvoudige muziek die je snel aanleert om dan samen in een groep te jammen.

Folk is veel meer dan dat, we moeten oppassen voor verkleuterig. Folk is toegankelijk, en op die manier eenvoudig om te beluisteren. Maar daarom is het nog niet eenvoudig om te spelen. Ik gebruik trouwens liever de term traditionele muziek, omdat voor mij traditie iets is dat leeft, dat voortdurend evolueert. Respect voor traditie is heel belangrijk, maar je moet opletten om niet puriteins te worden. Je kan traditionele muziek op verschillende manieren beleven. Enerzijds zijn er de jamses-

"Als er één instrument een volksinstrument bij uitstek is, is het toch de fluit. En dan vind ik het jammer dat dit niet kan gedoceerd worden in de folkacademies"

Jowan Merckx

sies. Het plezier van samen spelen staat daarbij centraal. Tijdens een jamsessie ga je niet zozeer gaan zoeken naar de fitnesses, naar de mooie versieringen en de goede afwerking. Daarnaast heb je de optredens, de concerten. Daar ga je het genre verder uitdiepen, je geeft het draagkracht en de vertolking wordt belangrijk. Een vertolking die eigen is aan de muzikant of de groep die het brengt. Ik ben een individualist en ik ben er fier op. Een individualist ben je als je denkt voor jezelf, als je onverdeeld (in-divisé) jezelf bent, niet wat iemand anders denkt dat je zou moeten zijn of hoe je zou moeten denken. Individueel is niet hetzelfde als asociaal of egoïstisch, al worden die begrippen spijtig genoeg vaak verward.

Door die traditionele muziek tijdens een concert uit te puren, kan die muziek het genre zelfs ontstijgen. Je krijgt iets, dat los van het genre, gesmaakt kan worden over de hele wereld. Mensen die me daarbij inspireren zijn bijvoorbeeld in Bretagne **Jean-Michel Veillon**. Hij heeft heel veel respect voor de wortels van de Bretoense muziek, maar hij ontstijgt het en brengt het in een taal die voor iedereen begrijpelijk is. Je hebt dat ook bij **Andy Cutting** of **Chris Wood**. Voor de Mongoolse muziek bij **Urna**, in Bulgarije bij een **Philip Koutev**. In de klassieke muziek is mijn lichtend voorbeeld hiervoor **Barthold Kuijken**. Dat is een fenomenaal muzikant. Ook als componist kun je binnen je eigen genre, dat genre ontstijgen. Bach is zo iemand. Die heeft tegelijk een synthese van eeuwen muziek voor hem, hij zit helemaal in de barok, en tegelijk ontstijgt hij ook de barok. Bach heeft een taal op zich. In de middeleeuwen had je een Solage, wiens muziek nog steeds erg modernistisch klinkt. Concerten zijn er de laatste jaren veel te weinig. Er zijn in de plaats heel veel bals gekomen, waarbij je – par le fait des choses – vooral dansers hebt, en geen luisteraars. De goede dansers die ook goede luisteraars zijn, die lopen echt niet dik. Tegelijk met de stijgende populariteit van de bals is het ook de praktijk geworden dat de standaardvergoeding voor een muzikant de kleine vergoeding is. Tien jaar geleden verdienden we als muzikant meer dan nu. Dat belet mensen er van om beroepsmuzikant te worden. Want van die vergoeding kan je als muzikant niet leven. Ik heb al veel muzikanten weten beginnen, mensen met heel veel talent, die niets liever zouden willen dan beroepsmuzikant worden. Maar het talent en die wil is niet voldoende. Er is ook de drive om een gezin te stichten, en dat zet wel een domper op je muzikant zijn. Je moet keuzes maken. Ik ben daar heel principieel en heel consequent in. Ik ga geen gezin stichten om het daarna te laten uiteen vallen. Ik voel dat muziek op de eerste plaats komt, en ga er dan ook voor. Het is een levenskeuze. Ik weet dat, mocht ik met iemand samenwonen, laat staan kinderen hebben, ik teveel zou versnipperen en afgeleid zijn. Ik heb de vrijheid nodig om een hele nacht aan een tekst of een muziekstuk te werken en dan een gat in de dag te slapen met de telefoon van de haak.

Kan je folkmuziek opdelen volgens streken?

De vraag is, tot waar reikt een streek? Wat is Vlaamse muziek? Gaat dat niet tot een stuk in Wallonië, tot een stuk in Frankrijk? Dat is het soort kneuterigheid waar ik me ver wil vandaan houden. Dat is ook de reden waarom ik mijn tweede cd *Carduelis* genoemd heb. Dat is de Latijnse naam voor een distelvink. En een vogel die kent geen grenzen, die zingt hetzelfde deuntje in Mechelen, Verviers of Charleville-Mézières. Het is wel duidelijk dat we hier geen vogel gaan hebben zoals een kaketoet. Maar waar zijn de grenzen? Laat die vaag zijn, laat ons niet gaan naar "onze traditie", want dan zit die vast, dan leeft die niet meer verder. Want muziek is toch iets van over de grenzen heen? Vanwaar komt de gitaar? Van de Arabieren. Vanwaar komt onze doedelzak? Van de Chinezen. Dan gaan we toch niet eng gaan doen en grenzen minutieus afbakenen?

Ik hou van de vreugde van het spelen in een kruisbestuiving. Ik heb veel tijd en energie gestoken in het bestuderen van verschillende genres en stijlen en ze in me op te nemen. Het

is een beetje zoals een vreemde taal leren. Ik spreek dus wat dat betreft verschillende talen. Het leuke is dan om er mee te gaan experimenteren en met die talen creatief te gaan omspringen.

Is het dan voor jou geen beperking om als uitvoerend muzikant in een ensemble zoals Zefiro Torna oude muziek te spelen?

Juist niet. Ik moet me niets aantrekken van het hele promotiegedoe. Ik ben er ook niet de leidende figuur, het is plezant om eens met iets mee te gaan. Ze vragen me ook alleen voor projecten waarvan ze weten dat ik er een rol kan in spelen die hen bevalt. Ik kan er dus mijn ding doen, zonder de beslommeringen die je anders hebt bij je eigen groep. In die zin is het een rustpunt, een verademing. Ik pas me natuurlijk aan de stijl aan, maar ik kan er zeker mijn ding in kwijt. Je zit daar met zulke goede muzikanten samen, dat je mee opgetild wordt. Wat mij betreft mag ik meer gevraagd worden om mee te spelen in andere groepen. In mijn eigen groep ben ik de leider, en zet ik de lijnen uit. Maar wanneer ik met een andere groep meespeel, heb ik geen

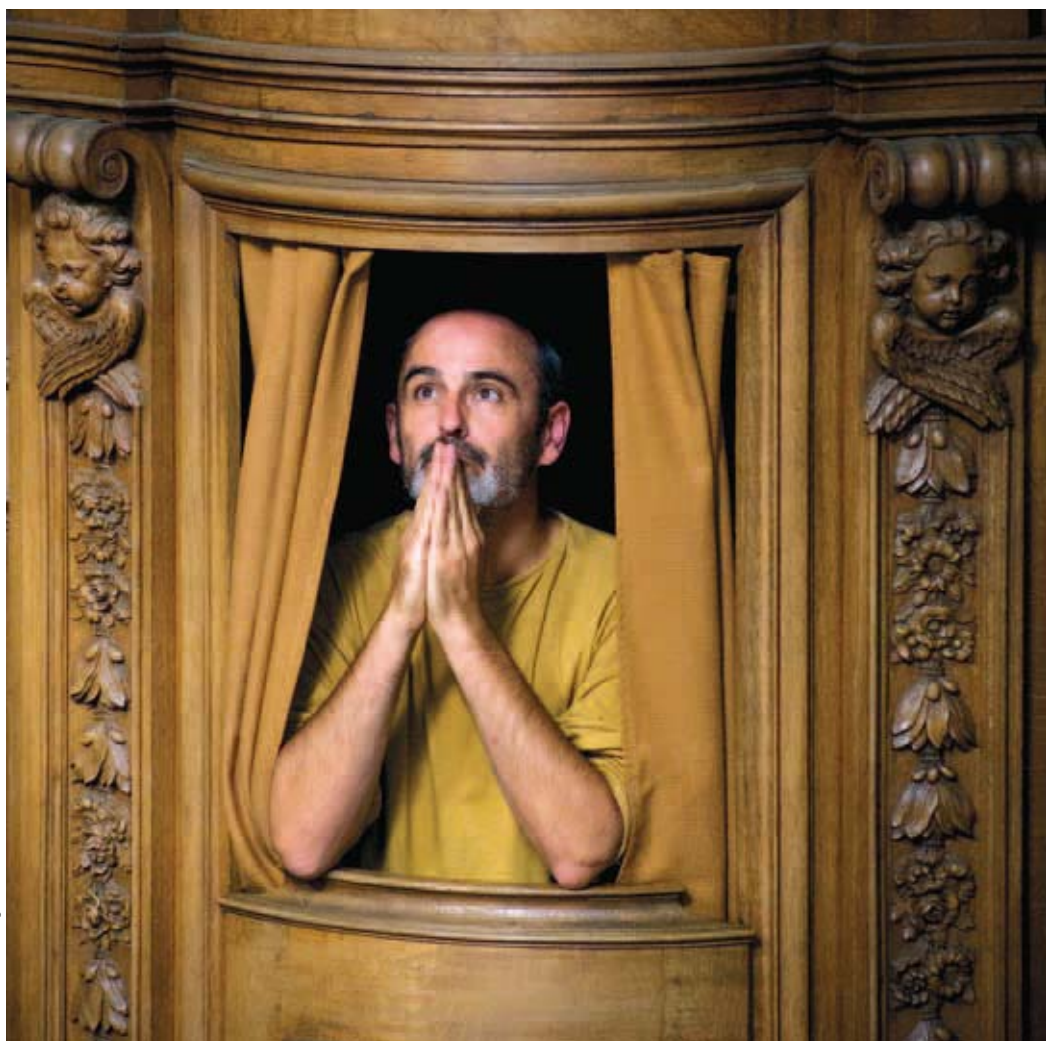

foto: © Pierre Mestdagh

foto: © Pierre Mestdaght

Tijdens de CD-opname van *Chants d'Amour et de Mort en Wallonie* (v.l.n.r.): Elly Aerden, Jowan Merckx en Sarah Ridy

- probleem om me in de groep in te passen, tenminste indien ik voel dat er een assertieve leider is die weet wat ie wil.

We zien jou eigenlijk weinig workshops of lessen geven.

Dat klopt. Als ik er al geef is het meestal in het buitenland. Ik vind het trouwens heel erg dat de fluit niet is opgenomen in de rij van instrumenten die in aanmerking komen voor de folkacademies. Als er één instrument een volksinstrument bij uitstek is, is het toch de fluit. En dan vind ik het jammer dat dit niet kan gedoceerd worden in de folkacademies.

Ik heb het lang erg gevonden dat ik weinig of niet gevraagd werd om stages te geven, maar dit is nu voorbij, in die mate zelfs dat ik niet eens weet of ik het nog wel zou willen in 't geval men me vroeg. In 2008 zat ik helemaal aan de grond, ik was gestopt met AmorrómA, er waren geen optredens meer, frustratie troef, ... ik had zelfs geen zin meer in muziek maken, de bron stond droog. Ik heb toen een lange innerlijke reis gemaakt (en op z'n zacht gezegd veel gestapt) om de knop proberen te ontdekken waarmee ik m'n frustraties kon laten oplossen als sneeuw in de zon. Zoeken naar wat écht telt in 't leven: een gezond lijf, genoeg te eten en te drinken, onderdak voor bij slecht weer, mensen bij wie je vrij jezelf kan zijn, en zij bij jou, rust in jezelf, ... Dat soort dingen, evidenties eigenlijk, clichés zelfs, maar dingen die we spijtig genoeg vaak maar povertjes appreciëren. Dingen die je helpen je hoofd leeg te maken en alles terug in juistere pro-

porties te zien. Het was een bevrijding, je leert de dingen gemakkelijker loslaten.

Hoe zie jij de muziek die je maakt?

Voor mij is wat ik maak een uitdrukking van vreugde. Die vreugde, die ik voel in de muziek waar ik zelf van hou en die ik ook maak, is voor mij een compensatie en een troost op de moeilijkheid van het leven. Ik vind het leven niet gemakkelijk. Ik ben geen doorwinterde optimist. Ik ben ook geen pessimist, maar wel een melancholieke mens. Meestal schrijf ik dan sprankelende, blije melodieën, maar vaak hoor je er toch ook de melancholie door. In het Frans zegt men *On ne guérit jamais de sa jeunesse*. Je kan er wel afstand van nemen, maar het blijft toch altijd een stempel op je drukken. Ik ben dus een melancholieke mens, die daarnaast zeer graag lacht. Ik zou me niet

goed voelen in een muziek die het zware van de wereld wil uitdrukken. Ik kan wel luisteren naar en me zelfs compleet onderdompelen in de muziek van bijvoorbeeld **Nick Cave**, maar dat is niet de muziek die ik zelf wil maken. Ik zoek in de muziek die ik zelf maak troost in plaats van een uitdrukking.

Ik ben iemand die graag rust heeft, omdat ik van binnen zo een vulkaan

ben. Ik ben erg onderhevig aan geluid vooral, maar ook aan andere indrukken. Die rust zoek ik ook in de muziek. Ik hou van concentratie. Ik ben dan ook de anti-multitasker. Concentratie betekent voor mij in je focus zitten, niet met verschillende dingen tegelijk bezig zijn, maar doen waar je op dat moment mee bezig bent, en daar al je aandacht bij houden. En dat is dan weer die rust, die ik nodig heb.

"Het klankpalet dat ik constant in mijn verbeelding hoor, heb ik één keer volledig kunnen uitwerken, en dat is op Les Tisserands"

Jowan Merckx

Taal vind ik ook belangrijk. Taal is voor mij de basis van alle cultuur, nog veel meer dan muziek. De schoonheid van een taal vind ik belangrijk, de juiste woordkeuze en de humor. Maar er is ook de taal van muziek, de taal van beweging. De manier waarop iemand beweegt is belangrijk. En tenslotte is er de taal van de klank. Daarom is voor mij *Les Tisserands* zo belangrijk. Dat is de klank waar ik een bad kan in nemen. Het timbre van die instrumenten, de zang en de snaren. Als Liam op z'n vedel speelt, en Els zingt, Jurgen aan z'n lange snaren plukt, en daar dan een fluit bij.... dan ben ik verkocht.

We sluiten graag af met een deel van een vers dat Jowan schreef naar aanleiding van ons gesprek:

'k ben een vod
'k heb mezelf weer leeggewrongen
met de kracht van de nacht
en m'n eigen klamme handen
met de plooiën in m'n hoofd
en m'n hart dat weer bleef branden

Où le vent monte

Jowan Merckx: "Ik had in de tijd dat ik La bas dans ces Vallons geschreven heb een relatie met een Waalse vrouw. Op de duur dacht en droomde ik zelf(s) in het Frans. Vandaar dat alle teksten van die plaat in het Frans zijn. In dit lied zitten zeker autobiografische elementen. Het is een beetje het verhaal van mijn leven. Ik ben heel trouw en ik hou ervan in een warme relatie te gedijen, maar ik wil wel alleen wonen. De dag dat ik een vrouw tegenkom die ik graag zie, en zij mij, en dan dat accepteert, zal een gezegende dag zijn, en de eerste van vele (pleegt een mens dan te denken ;-)." 🍀

Steven Vanderaspolden

Où le vent monte

Jowan Merckx

♩ = 128

Lui

Le vent mont' où au Mont Ventoux,
le mont fidèle
Le mont que l'on voit de partout,
derrière devant
Je veux le voir, je vais le vérifier, la belle
Puis je reviens, ma douce, ma belle au
bois dormant
Et je raconterai l'histoire de mon voyage,
Que tu écouteras le cœur ravi de joie
Et tu profiteras de moi, deux cœurs
comme un cœur battera
Et ça te suffira pour savoir pour toi même

Elle

Le bois dormant n' dormira pas
comme tu le penses
Et moi non plus, je serai debout et vivante
Je chercherai de mon côté,
le mond' immense
A droite, à gauche, au nord au sud et
droit devant
J' découvrirai aussi des paysages vastes
Je dormirai p't être seule à la belle étoile
Et là je penserai à toi, le mond' entier
me servira,
Pour t'oublier et prendre grande joie
pour moi-même

Lui

Oh, mon amie, le Mont Ventoux ne
plus m'intéresse
Ni l'Alpe d'Huez, ni les Deux Alpes ni
le Ballon
Ni d'aller voir le merveilleux Lac des
Abbeses,
Je resterai auprès de toi, ça sera bon
Je te servirai pour qu'un homme te
convienne
Et l'on fera des petits gosses un ou deux
Et l'on profitera de soi, deux cœurs
comme un cœur battera
Et l'on se reverra chaque soir après boulot

Elle

Ah non, ça ne sera pas si bon
que tu l' penses
Parce que tes mots ont fait éclater
d'autres rêves
Maintenant il faut que j' voie le monde
et que je danse,
Y a d'autres gars comme Gérard et
ou J.-F.
Alors tu peux prendre ta route,
bonne fortune
Et je prendrai la mienne, au revoir
p't être adieu
Et bon sort, prends soin de toi,
et surtout ne l'oublie pas:
Vérifie où le vent mont' au Mont Ventoux

Hoe langer hoe liever

Jowan Merckx

polka

De strofen worden afwisselend door
de man en de vrouw gezongen. Na de
tweede en de vierde strofe wordt de
polka gespeeld.